

Foto: PETER JIGERSTRÖM

Alla ungdomar som häktats efter husockupationen kommer att åtalas. Rättegången inleddes på måndag. Ockupanterna riskerar mellan ett och tio års fängelse.

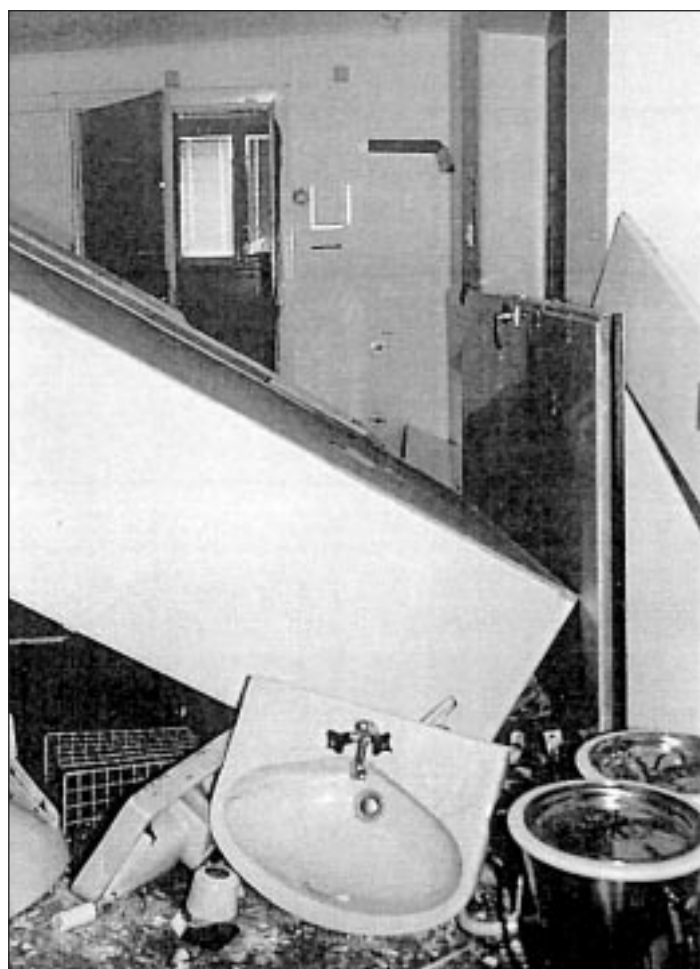

Foto: POLISEN

Förörelsen i huset är stor.

I huset fanns bräckjärn, yxor, spjut och tårgas

– Det känns inte som brottet står i proportion till tiden de suttit inlästa.

I 24 dygn har hennes son suttit häktad. 24 dygn utan några större möjligheter att få tala med sonen.

– Vi har träffat honom lite kort och talat med honom i telefon, men det är svårt att få besöks- och telefonsamtal, säger hon. Alla besöken är övervakade, så jag är rädd för att tala om sådant som skulle göra det svårare för honom.

Det har också gjort att hon har svårt att förstå det som inträffat.

– Först var vi bara arga på honom och tänkte att vi måste se fort som möjligt försöka få honom att förstå vad han har gjort. Men nu – efter så många dygn i häktet – är jag bara arg på polisen. Även om jag inte försvarar det ungdomarna har gjort.

Hon är övertygad om att

varken sonen eller hans kamrater hade en aning om att följden av ockupationen kunde bli som den blev.

– Såvitt jag förstår är de flesta socialt skötsamma ungdomar som inte straffats tidigare. Min son går på gymnasiet och har alltid skött sina studier jättebra. Jag kan inte riktigt förstå varför de ska behöva sitta inlästa så här länge.

Mamman är också kritisk till att det talas så lite om att flera av ockupanterna skadades.

– Det var både batongslag och hundbett, trots att de hade givit upp. Det kan man ju se på filmen.

Från åklagarens synpunkt är brotten som begåtts av mycket allvarliga art.

– Eftersom det är många inblandade har också förundersökningen tagit tid. Även om vi med hänsyn till ungdomarnas ålder har försökt att göra det så snabbt som möjligt, säger kammaråklagare Solveig Wollstad.

ANNIKA EKSTEDT

Bensinfyllda flaskor, så kallade molotovcocktails hittades inne i Westmanska BB.

Ockupanterna har tillverkat egna tillhyggen, här ett hemmagjort spjut, en kniv fäst vid en metallskena.

Mängder av vapen hittade i huset

LINKÖPING
Slangbellor, stålkulor, molotovcocktails, ett halvt ton gatsten och fyrverkeripjäser var bland annat vad polisen hittade när Westmanska BB utrymdes efter husockupationen.

Slangbellorna hittades på var sin sida av huset och ammunitionen som användes var enligt polisen kabelmuttrar, bultar och stålkulor.

– Vi betraktar slangbellorna som det farligaste vapnet, säger Lennart Johansson, chef för tekniska roteln i Östergötland. Provskjutningarna visar att en bult slår igenom en 12 mm tjock spånskiva om man skjuter på ett avstånd av 11,5 meter.

Spjut och knivar

Förutom slangbellorna och en burk tårgaspray återfanns flera tillhyggen som är "hemmagjorda". Ett spjut, det vill säga en kniv tejpad med kraftig tejp på en metallskena, flera batterier med islagna spikar och så kal-

lade airbomber, apterade i plasttrör.

I huset, och utanför, återfanns omkring 15 molotovcocktails. Dessutom hittades en mängd gatstenar, tomflaskor, acetone, rödsprit och fyrverkeripjäser.

Stor skadegörelse

Ett antal verktyg som hammare, yxor, bräckjärn och kofot fanns också i huset och på taket.

Westmanska huset som är K-märkt har utsatts för stor skadegörelse. Dörrar har tagits ned och spikats upp för fönstren. Toaletter, handfat, badkar och skåp har brutits loss och använts som hinder i trappor. Vattenrör har tagits loss och man har eldat möbler på taket.

ANNIKA EKSTEDT

FOTNOT:

K-märkt betyder att en byggnad ska bevaras och att man ska vara försiktig med förändringar.

HÅKAN WASÉN

Examensprov eller spontan aktion?

Alla de som inte förstår varför husockupanterna i Linköping tog till så mycket våld borde läsa "den lila svarta". Anarkisternas guide till aktioner mot samhället, innehållande det mesta från sabotage till tillverkning av molotovcocktails.

"Den lila svarta" saknar några viktiga upplysningar. Att man kan dömas till flera års fängelse som ledare eller deltagare i en "aktion".

"Den lila svarta" är lätt hitta på Internet och är en skakande läsning om hur vissa grupper anser sig ha rätt att angripa inte bara människor utan även hundar och hästar med våld.

De tekniska detaljerna kring husockupationen följer troget "den lila svarta". Hur man organiserar en aktion. Hur man gör en barrikad inne i det ockuperade huset. Hur man gör en molotovcocktail. Hur man skall svara polisen "ingen kommentar" vid förhöret.

Däremot talar "den lila svarta" med små bokstäver om häktning. Det enda tipset läsaren får är att skaffa en bra advokat.

"Den lila svarta" har inget kapitel om hur man beter sig i fängelse eller om vilka straff man riskerar.

Att sitta häktad är en upplevelse till och med härdade käkfarare avskyr. För tidigare ostraffade 18-åringar måste det vara en mardröm.

– Jag ser häktningen som en klar markering i hur allvarligt rätten ser på brottet, säger åklagaren Solveig Wollstad.

När polisutredningen offentliggjordes på onsdagen gav den en motsägelsefull bild av ockupanterna och deras syfte.

Enligt förhörprotokollen med de misstänkta såg det ut som de efter viss ryktesspridning samlats i Linköping för en husockupation som skulle vara fredlig.

Det fanns ingen ledare. De hade enbart sett andra utöva våld men visste inte vilka de var.

Men läser man allt utom förhörprotokollen får man en helt annan bild av ockupationen.

Här finns en noggrant planerad information på flera håll i Sverige inför aktionen. Flera förberedande möten hölls i Linköping.

På en av deltagarnas lista kan man läsa om att han skulle ha med sig sten och simglasögon. Simglasögon rekommenderas av "den lila svarta" mot tårgas.

Enligt vad Corren erfarit från olika källor har ett aktionsläger hållits i Småland. Aktionen i Linköping skulle vara "examensarbetet".

– Min bestämda uppfattning är att aktionen var väl organiserad i förväg, menar kammaråklagaren Anders Johansson som tillsammans med kollegan Solveig Wollstad skall ha målet nästa vecka i Linköpings tingsrätt.

Bedömningen av ockupanternas agerande kommer att bli avgörande för om de vid fallande domar skall dömas till fängelse eller inte.

– Det är för tidigt att säga vad vi skall yrka på men det kommer nog att bli fängelse i en del fall, säger Solveig Wollstad.

Hennes kollega Anders Johansson förklarar att man av tidsskal har stämt alla för både försök till grov miss-handel och det mycket allvarliga brottet våldsamt upplopp. När en misstänkt är häktad måste åklagaren åtala inom en viss tidsgräns. Under rättegången kan åtalet justeras.

En anstiftare eller ledare av ett våldsamt upplopp döms till ett eller högst tio års fängelse. Övrig deltagare till böter eller högst fyra års fängelse.

Det betyder alltså att varje ockupants agerande kommer att bedömas var för sig under rättegången.

De som är mellan 18 och 21 skall bara dömas till fängelse om det finns särskilda skäl eller om gärningsstraffvärde motiverar fängelse. Rätten har möjlighet att döma till villkorlig dom och böter och kan kombinera den villkorliga domen med samhällstjänst. Efter en prövotid på två år anses straffet avtjänat.

Om rätten anser att den unge är i behov av stöd och tillsyn, kan den döma till skyddstillsyn. Då tillsätts en övervakare. En skyddstillsyn kan förenas med böter eller med ett kortare fängelsestraff eller samhällstjänst.

Ett fängelsestraff som kan tillgodoses helt eller delvis genom tiden i häkte.

Mamma är arg på polisen

– Det känns inte som brottet står i proportion till tiden de suttit inlästa.

I 24 dygn har hennes son suttit häktad. 24 dygn utan några större möjligheter att få tala med sonen.

– Vi har träffat honom lite kort och talat med honom i telefon, men det är svårt att få besöks- och telefonsamtal, säger hon. Alla besöken är övervakade, så jag är rädd för att tala om sådant som skulle göra det svårare för honom.

Det har också gjort att hon har svårt att förstå det som inträffat.

– Först var vi bara arga på honom och tänkte att vi måste se fort som möjligt försöka få honom att förstå vad han har gjort. Men nu – efter så många dygn i häktet – är jag bara arg på polisen. Även om jag inte försvarar det ungdomarna har gjort.

Hon är övertygad om att

varken sonen eller hans kamrater hade en aning om att följden av ockupationen kunde bli som den blev.

– Såvitt jag förstår är de flesta socialt skötsamma ungdomar som inte straffats tidigare. Min son går på gymnasiet och har alltid skött sina studier jättebra. Jag kan inte riktigt förstå varför de ska behöva sitta inlästa så här länge.

Mamman är också kritisk till att det talas så lite om att flera av ockupanterna skadades.

– Det var både batongslag och hundbett, trots att de hade givit upp. Det kan man ju se på filmen.

Från åklagarens synpunkt är brotten som begåtts av mycket allvarliga art.

– Eftersom det är många inblandade har också förundersökningen tagit tid. Även om vi med hänsyn till ungdomarnas ålder har försökt att göra det så snabbt som möjligt, säger kammaråklagare Solveig Wollstad.

ANNIKA EKSTEDT

Tidning lär ut metoderna

LINKÖPING

Tidningen Brand beskriver sig som "Sveriges fetaste kravalltidning". I årets första nummer kan läsaren göra ett självtest och se vilken aktivitetstyp han eller hon är.

Tidningen innehåller dessutom tips från A-Ö på vad som behövs för "en lyckad kravall".

"Vi vet alla vilka svårigheter som finns i att planera en lyckad kravall. Vilka ska vi bjuda med, hur ska jag klä mig, vilka metoder finns?" Tidningen utlovar en garanterad succékavall om råden följs. Under A kan läsaren lära sig att "ammoniak i små glasburkar kan kastas framför polisens hundkedjor för att hålla dem borta".

"Gatsten bra vapen"

Under D, som i droger, slås det fast att inte några droger, alkohol eller annat hör hemma i en kravall. "Ett nyktert och sansat sinne är en förut-

sättning för att lyckas."

Gatsten är ett bra vapen. Finns naturligt i miljön vi befinner oss i, tipsar tidningen och fortsätter. "Bryt upp gatstenen dagarna innan, på strategiska platser, så att de är lättillgängliga när partyt börjar. Tänk på att vid konfrontationer med exempelvis nassar är gatsten något de kan kasta tillbaka på oss."

"Legitima mål"

"Legitima mål är alla och allt som gör profit på andra. Storföretag, banker, porrbutiker, polisstationer, ambassader och konsulat är alla bra och fina mål."

Under P står att läsa: "Poliser är otäck jävlar och oftast dem som vi konfronterar med".

Men Brand kan lugna sin läsekrets med att meddela att poliser under alla skydd och vapen bara är vanliga människor, som blir rädda och får ont precis som alla andra. "Så backa inte – attackera. Åker du fast, prata inte med dem. De vill dig bara ont."

De trendiga kravalltipsen avslutas med:

"Ångest är den känsla vi vill framkalla hos nassar och snutar som möter oss. Amnen som går att tända eld på får man aldrig nog av på dessa partyn. Öva på att kravalla i din hemort, prova att tillverka knallskott och molotovcocktails. Det är både roligt och ger erfarenhet."

"Den lila svarta"

I boken "den lila svart" ges också tips för husockupanter. Där talas om vikten av att alla i gruppen har diskuterat igenom allt, varför man ockuperar, hur ockupationen ska gå till och "vad man gör ifall/när polisen inte stormar huset".

Här står vidare att: "de flesta som grips av polis släpps inom 12 timmar, de anhålls alltså aldrig".

Den gripne uppmanas att förbereda sig väl inför häktningförhandlingen. Lite tröstande skriver man att det finns fall när den gripen suttit häktad i några veckor för att sedan släppas utan rättegång. "Håll ut och delta inte i några förhör."

ANNIKA EKSTEDT

Correns MEDIEDAGAR

på Stifts- och landsbiblioteket.

I KVÄLL: UNGA JOURNALISTER

Torsdag 13 april, kl 19.00, Hörsalen

Varför vill alla jobba med medier?

Malin Annerud, programledare Radio Match, Ida Lindqvist, krönikör, Fredrik Virtanen, redaktör Aftonbladet Puls, David Breneman, webmaster Sajter SVT, Héctor Barajas, reporter Östgöta Correspondenten.

Samtalsledare: Caspar Opitz och Anna Levin, reportrar Östgöta Correspondenten.

Fri entré.

ÖSTGÖTA Correspondenten

LINKÖPING

Badhusgatan 5 • 581 89 Linköping

Tfn 013-28 00 00 • Fax 013-28 03 24